

Kære Aarhus Kommune og Aarhus Byråd

Tak for et rigtig fint stykke arbejde ifm. den nye klimaplan. Jeg læste den i spænding med henblik på at få besvaret på to spørgsmål jeg længe har haft:

- Hvornår forbydes fossildrevne biler i midtbyen?
- Hvad er den langsigtede plan for udfasning af biomasse?

Men det kunne jeg desværre ikke finde nogle svar på. Dog var der mange andre gode ting i klimaplanen, som har sat mine tanker i gang. Jeg kommer derfor med 5 forslag til forbedring af klimaplanen.

Forslag 1: Bedre branding – brug år 2028.

Årstallet 2030 er et "politiker"-årstal, der betyder "langt ude i fremtiden". Det vil være meget bedre at bruge år 2028, som mål for vores CO₂-neutralitet. År 2028 lyder og føles langt mere konkret og handlingsorienteret. Derudover vil det gøre det langt nemmere for Aarhus at brande sig internationalt som klima-by, da årstallet adskiller sig fra de andre storbyer, der vælger politiker-årstal som 2030 og 2035. Vi har jo super travlt, og som et rigt land har vi en moralsk forpligtelse til at gå forrest. Det vil ikke koste os noget at sætte målet til 2028, og hvis det kan inspirere bare én anden storby til at sætte et mere ambitiøst mål, så vil den indirekte CO₂-besparelse være gigantisk.

Og ja, selvfølgelig er 2028 et mere ambitiøst mål, og der er en risiko for at fejle. Men det er jo det, der kendetegner et reelt ambitiøst projekt. Man skal også huske på at det er bedre at være 6 måneder forsinket på et 2028-mål end at nå et 2030-mål til tiden.

Forslag 2: Sæt en dato på forbud mod fossildrevne biler i midtbyen.

Jf. TM-6 så ønsker I (og jeg) at en større andel af bilerne i Aarhus skal være elbiler, og i TM-11 giver I forslag til regulering og incitament, der kan fremme klimavenlig transport. Jeg savner dog, at der snarest muligt bliver sat en dato på hvornår fossildrevne biler i midtbyen forbydes. I TM-11 skriver I, at det måske kræver lovændringer, så det skal der selvfølgelig arbejdes hårdt på. Men det vil være godt allerede nu at melde ud at I ønsker at forbyde fossildrevne biler i midtbyen. Dette vil kunne påvirke bilkøbere i dag til at vælge en elbil nu i stedet for senere. Mit forslag er at I skriver noget i stil med:

- "Aarhus Kommune har et mål om at forbyde fossildrevne biler i midtbyen fra 1. januar 2023, og vil arbejde hårdt på at få de praktiske og lovmæssige detaljer til at falde på plads inden da."

Sådan en udmelding vil kunne skabe overskrifter i nyhedsmedierne, og sætte gang i tankerne hos bilkøberne.

Derudover savner jeg generelt at planerne for klimavenlig transport nævner *selvkørende biler*, da dette kommer til at have en kæmpe indflydelse på biltrafikken, og på længere sigt vil fjerne behovet for parkering (og ladeinfrastruktur) i midtbyen.

Forslag 3: Læg en plan for udfasning af biomasse.

Biomasse er en fantastisk midlertidig overgangsteknologi ifm. skiftet fra kul til grøn energi. Biomasse er på papiret "CO₂-neutralt", men det er jo et "Trump"-fact. Hvis ikke de nyplantede træer vokser lynhurtigt til fuld størrelse, så vil der være en stor tidsforskydning ift. hvornår træet afbrændes og hvornår de nye træer har suget det CO₂ tilbage. Hvis det tager 50 år for et nyplantet træ at vokse til fuld størrelse, så vil det betyde at biomasse afbrændt i dag først er CO₂-neutralt i år 2070. Det har vi simpelthen ikke råd til i CO₂-budgettet. Det vil derfor, allerede nu, give god mening at planlægge hvordan og hvornår biomasse skal udfases. Jeg ved godt at I ikke bestemmer helt over Studstrupværket, men I har dog en alligevel en vis indflydelse. Mit forslag er at der i samarbejde med Ørsted udarbejdes en plan, der ser nogenlunde sådan ud:

- I 2024 slukkes Studstrupværket, som forsøg, i de 2 varmeste sommermåneder.
- I perioden 2025-2027 udvides sommer-nedlukningen så meget som muligt.
- Fra 2028 er Studstrupværket kun tændt efter behov i de 3 koldeste måneder om året (slukket minimum 9 måneder om året).

Vi har allerede teknologien til at lave grøn varme med grøn strøm: varmepumper. I nævner selv geotermi og forsøget med havvandsvarmepumper på Aarhus Ø. Som jeg ser det er havvandsvarmepumperne det oplagte, sikreste og billigste valg (og geotermi er selvfølgelig et rigtig fint supplement). Der er rigtig meget varmekapacitet i vandet i Aarhus Bugt, og det vil nogle kæmpe store varmepumper kunne hive billig energi ud af året rundt.

Forslag 4: TM-8 bør omskrives.

Forudsætningerne for TM-8 er ikke længere korrekte. Udviklingen i batteriteknologien til elbiler er gået så hurtig at lastbiler skifter direkte fra diesel til el (elbilerne har f.eks. allerede fuldstændigt udkonkurreret brint-bilerne). Der er intet behov for alternative fossilfrie drivmidler til landbaseret tung transport. Lastbilsproducenterne Daimler/Mercedes, Volvo og Tesla har allerede annonceret langdistance batteridrevne el-lastbiler, der kommer på markedet inden for de næste par år. Da tung transport er ren B2B vil den billigste pris pr. kilometer vinde, og her er batteridrevne el-lastbiler den klare vinder. Skiftet fra diesel til el vil derfor også ske hurtigere end det er sket for privatbilismen. Aarhus Kommune bør derfor kun fokusere på at understøtte mulighederne for etablering af ladestanderer til el-lastbiler. Dette vil dog kræve lidt planlægning, da disse ladestanderer har brug for ekstra kraftige nettilslutninger, da en enkelt stor el-lastbil vil kunne oplade med 1 MW.

Forslag 5: Investering i store batterier til tidsforskydning af vores elforbrug.

Som I skriver i klimastrategien har vi behov for at kunne lagre energi. Den største udfordring med sol- og vindenergi er at vores forbrug ikke matcher produktions-tidspunktet. Heldigvis findes teknologien til at løse dette problem: batterier. Husejere kan installere et husstands batteri, og derved forskyde deres elforbrug, så det matcher produktionen af grøn energi. Men alle os der bor i en lejebolig har ikke denne mulighed. Derfor synes jeg at det vil give rigtig god mening at vi i fællesskab via kommunen investerer i store nettilsluttede batterier. Disse batterier er allerede relativt billige, og vil kun falde yderligere i pris over de næste år. F.eks. koster Tesla Megapack i 2020 omkring 2 mio. DKK pr. MWh (inkl. installation, inventerer, m.v.). Investering i store batterianlæg er selvfølgelig noget Aarhus Kommune bør gøre i samarbejde med andre aktører, f.eks. dem der er nævnt under E-1. En fornuftig plan kunne se sådan ud:

- 2021: Aarhus Kommune køber et 10 MWh batterianlæg (ca. 20 mio. DKK). Dette anlæg vil kunne tidsforskyde en større del af elforbruget i de offentlige bygninger.
- 2023: I samarbejde med andre aktører investeres der i et 100 MWh batteri, der kan tidsforskyde elforbruget for en større del af Aarhus by.
- 2026: I samarbejde med andre aktører investeres der i et 1 GWh batteri (1000 MWh), der kan tidsforskyde elforbruget i hele kommunen. Dette batteri vil samtidig bidrage til at stabilisere det nationale elnet, som derfor vil kunne håndtere endnu mere sol- og vindenergi. Et sådan ambitiøst projekt vil have kæmpe CO2-mæssig gevinst, og vil være billigere end Marselistunnellen.

Jeg vil være stolt af at bo i en kommune der på denne måde tager hånd om de borgere, der ikke selv har muligheden for at investere i teknologi til at tidsforskyde deres elforbrug til den grønne elproduktion.

Dette er mine 5 forslag til forbedringer af klimaplanen. Det er en kæmpe udfordring der ligger foran os alle. Og vi har super travlt. Det kræver visionære, ambitiøse og handlingsparate politikere og embedsmænd. Jeg håber I er opgaven voksen. Og husk nu at midlertidige budgetoverskridelser glemmes efter få dage, hvorimod projekter og tiltag, der redder klimaet, er noget jeres børn, børnebørn og oldebørn vil være stolt af for evigt.

Med venlig hilsen

Michael Koldsgaard

PS. Jeg møder gerne op til fysiske og virtuelle møder for at svare på spørgsmål eller uddybe argumenterne bag mine forslag.